

1. Kaip savais žodžiais persakytumėte Aisčio eilutę: „Žodis – žiedas pumpurė nuvytęs/ jis numiršta į pasaulį pakeliui.“ Kokia meno filosofijos ar kūrybos problematika išreikšta šia poetine alegorija? (2 t.)
2. Neoromantizmas sujungė tradiciją ir modernumą. Ką neoromantikai perėmė iš romantizmo, o kas būdinga moderniajai literatūrai? Įvardinkite bent 3 aspektus. (3 t.)

3. Sniegas

Sniegas! Viešpatie, ir baltas,
Ir minkštas, ir jaukus!
Ir gera, tik truputį šalta...
Einu ir su savimi šneku.

Priemiestis, skersgatvio liktarna,
Rausvoki vakaro šilkai –
Ir klykia rėkia pavėlavus varna
Drauge su čiuožiančiais vaikais.

Išvirs girti iš restorano
Valkata su prostitute...

Ar čia dainuota meilė mano,
Ar ji Izolda gi, šita!

Ir verkia, juokias, eina, klega –
Kažkur jie skuba pro mane,
vakaras kaip laužas dega
Jaunystės kerima ugnia.

Ir štai per sniegą purviną, sumaltą
Vežikas klapsi sau risčia,
man kažko be galo šalta,
Be galo šalta čia.

Kaunas, 1931.12.19

- a. Kas parašė šį eilėraštį? Argumentuokite, remdamiesi kalbine raiška, įvaizdžiais, metaforomis ir kt. (2 t.)
- b. Sniego paveikslu eilėraštis pradedamas ir baigiamas – kaip pasikeitė jo apibūdinimas? Pacituokite konkrečius epitetus. Kodėl šis pokytis įvyko? (5 t.)
- c. Kur tekste įvyko lūžis? Nurodykite konkrečią strofą, eilutę. Kas taip sukrečia eilėraščio kalbantįjį, kad jis staiga ima visiškai kitaip matyti, suvokti, jausti aplinką? (3 t.)
- d. Remdamiesi tekstu įrodykite, kad J. Aistį pagrįstai galima vadinti elegiku. (2 t.)
- e. Suformuluokite eilėraščio temą ir pagrindinę mintį. (2 t.)

4. Henriko Radausko eilėraštyje „Dainos gimimas“ („Aš nestatau namų, aš nevedu tautos...“) išsakyta meninė poeto programa. Suformuluokite ją savais žodžiais. Kaip apibūdintumėte eilėraščio žmogaus pasaulėvoką, savosios paskirties įsisąmoninimą? Kuo menas, anot Radausko, svarbus žmogui? (4 t.)

5. H. RADAUSKAS. MIESTO SODE

Aš jaučiu, kaip jie auga ir tempiasi.
Sužaliuos, pražydės ir nuvys,
O virš miesto, vidurnakčio lempose
Bus geltonas, ramus spindulys.

Ir kiekvieną pavasario vakarą
Miesto sode vaikšto būriai.
Kažkas mėnesį liepoje pakaria,
Ir ant vario – juodi pumpurai.

Aš jaučiu tą skleidimąsi liūdintį:
Pražydės ir nuvys,—
Ir tada negalės pasijudinti
Kaip šachmatų medinis arklys.

- 5.1. Kas yra tie „jie“ pirmojoje eilėraščio eilutėje? Ar „jie“ kaip nors siejasi su „būriais“ iš antrosios strofos? (2 t.)
- 5.2. Kas bendra tarp augalų vegetacijos ir žmonių jausmų? Kodėl jų skleidimasis yra „liūdintis“? (2 t.)
- 5.3. Miesto sode tad vyksta kasmet pasikartojanti istorija – „sužaliuos, pražydės ir nuvys“. Kodėl „nužydėjusių“ jausmų žmonės gretinami su šachmatų figūra – žirgu? (2 t.)
6. Kodėl Salomėja Nėris paskutinę savo poezijos knygelę pavadino „Prie didelio kelio“? Kokie nauji, lig tol nebūdingi tematiniai motyvai dominuoja šiame rinkinyje? Įvardinkite bent 2 ir pakomentuokite. (3 t.)
7. Koku pavadinimu ji pasirodė karo metais? Kada buvo išleista originali? (2 t.)
8. Įvardinkite bent **3 motyvus**, kurie sieja Jono Aisčio ir Salomėjos Nėries poeziją. (3 t.)
9. Parašykite bent 3 Henriko Radausko kūrybos bruožus. Juos pakomentuokite. (3 t.)